

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної ради»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «Фаховий музичний
коледж» КЗВО «Дніпровська
академія музики» ДОР»

Олена Потоцька Олена ПОТОЦЬКА
«29» серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВОКАЛ»**

«Мистецтво сучасного співу»

Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 025 Музичне мистецтво

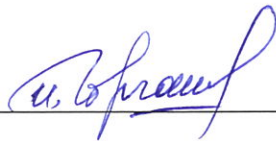
Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 5**

Розробник: викладач-методист Циклової комісії «Мистецтво сучасного співу» Ю. В. Писаренко

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Вокал» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво, освітньо-професійній програмі «Музичне мистецтво» 2025 року, навчальним планам підготовки здобувачів освітньо-професійного ступеня Фаховий молодший бакалавр 2025--2026 навчального року (на основі повної загальної середньої освіти), методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України (лист 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення»).

Гарант ОПП

Ірина ГОРЧАКОВА

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Вокал» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво затверджено та введено в дію рішенням методичної ради ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

Голова ради

Олена Потоцька

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Вокал» відповідає стандарту фахової передвищої освіти України, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії «Мистецтво сучасного співу» ВСП «Фаховий музичний коледж» КЗВО «Дніпровська академія музики» ДОР» (протокол № 1 від «29» серпня 2025 року).

Голова Циклової комісії

«Мистецтво сучасного співу»

Юлія Писаренко

1. Опис навчальної дисципліни

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень і ступінь вищої освіти</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
Кількість кредитів – 7	Галузь знань – 02 Культура і мистецтво	Вибіркова
Загальна кількість годин – 210	Спеціальність – 025 Музичне мистецтво	Рік підготовки – 1-3
Тижневих годин: аудиторних – 1 самостійної роботи – 1	освітньо-професійній програма - «Музичне мистецтво»	Семестр – I - V
Вид контролю – залік	Освітньо-професійний ступінь – Фаховий молодший бакалавр	Індивідуальні заняття – 93 година
		Самостійна робота – 117 годин

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. *Мета* навчальної дисципліни:

- формування вокально-технічних навичок і вокально-виконавської культури здобувачів;
- виховання висококваліфікованих фахівців здатних до різнобічної практичної вокальної діяльності;
- орієнтування майбутніх фахівців на творче освоєння цінностей світової музичної культури;

2.2. *Завдання* навчальної дисципліни:

- формування у здобувачів інтересу до вокального мистецтва, музичної культури, розширення музичного кругозору;
- розвиток вокально-технічних навичок сольного академічного співу;
- виховання вокального слуху здобувачів;
- формування навичок вокально-сценічного виконання;
- ознайомлення з класичним і народним вокальним репертуаром та з вокальною літературою різних жанрів і напрямків .

2.3. В результаті освоєння дисципліни формуються наступні *компетентності*:

Інтегральні компетенції (ІК)

ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 2 Здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності.

СК 3 Здатність відтворювати художньо-образний зміст музичного твору у виконавській діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній / виконавській / педагогічній / організаційно-творчій діяльності.

СК 6 Здатність передавати знання, застосовувати професійні та педагогічні методи, підходи, технології, знання вікової психології в умовах роботи з аматорським колективом та/або в педагогічній діяльності на рівні початкової мистецької освіти (відповідно до професійної програми).

СК 7 Здатність самостійно організувати та провадити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у професійній діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 9 Здатність застосовувати інтегровані знання з інших видів

мистецтва в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої педагогічної / організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

2.4. Програмні результати навчання:

РН 3 Грати на музичному інструменті/співати артистично, технічно, осмислено відтворюючи художньо-образний зміст музичного твору відповідно до його стильових особливостей.

РН 4 Читати та відтворювати нотний запис тексту музичного твору.

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

РН 6 Визначати зміст, форму, жанрово-стильові особливості музичного твору як на слух, так і при вивченні нотного тексту.

РН 8 Розпізнавати різні компоненти музичної мови.

РН 9 Оперувати традиційними й сучасними знаннями в контексті освітньої виконавської /музично-теоретичної /педагогічної/ організаційно- творчої діяльності (відповідно до освітньо-професійної програми).

РН 12 Проводити індивідуальний та/або колективний репетиційний процес у виконавській/ освітній/ організаційно-творчій діяльності.

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 15 Позитивно сприймати конструктивні критичні зауваження фахівців щодо своїх навчальних та творчих результатів і використовувати їх для власного професійного розвитку.

РН 17 Презентувати результати власної мистецької діяльності з метою забезпечення особистісної конкурентоспроможності на ринку праці.

2.4.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен *знати*:

- основні закономірності і засоби художнього виконання творів;
- основи вокальної теорії;

- вікові особливості співацького голосу;
- правила гігієни голосового апарату;
- методи і прийоми вокальної роботи;
- сольний репертуар, що включає твори різних епох;
- виконавсько-стилістичні особливості жанрів вокальних творів;
- спеціальну літературу з професії та професійну вокальну термінологію.

2.4.2. *Вміти:*

- виконувати твори на досить хорошому вокально-технічному і художньому рівні;
- аналізувати звучання різних голосів;
- свідомо підходити до подолання вокально-технічних труднощів при роботі над вокальними творами;
- володіти професійно оформленим голосом та основними стилями світової музичної культури;
- продемонструвати вміння і навички художнього виконання сольної вокальної програми.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1 Основні принципи постави голосового апарату. Вивчення основних вокальних термінів та вокально-технічних вправ.

Тема 2 Загальні відомості про анатомію голосу. Носова порожнина. Анатомія гортані. Професійні захворювання

Тема 3 Основні умови співацької діяльності. Нервово-м'язова енергія, емоційно-психологічні ресурси та інтелектуальна сфера у роботі співака.

Тема 4 Вокально-художні завдання в роботі над творами різних жанрів. Формування стійких особистісних якостей, творчої активності, виконавської волі, психологічної стабільності та артистизму.

Тема 5 Розспівування – вправи, необхідні для правильного розвитку голосового апарату. Усунення недоліків та дефектів, формування правильної координації органів, що приймають участь у голосоутворенні, корекція постави корпусу та роботи мимічних м'язів.

Тема 6 Основа техніки співу: атака звуку, дихання, резонатори, регістри. Вирівнювання та згладжування регістрів – як важливіший аспект в вокальній роботі.

Тема 7 Технічний та стилістичний аспекти виховання вокального голосу. Розвиток почуття стилю, виховання художнього смаку, знайомство з різноманітними жанрами вокальної музики.

Тема 8 Робота над розвитком вокального слуху. М'язові відчуття. Вдих – як основа вокальної постави голосу.

Тема 9 Виразність вокального голосу: інтонування, фразування. Динамічні нюанси. Дикція. Формування образного мислення. Художній аналіз вокальних творів.

Тема 10 Органи артикуляції та їхні функції. Роль та значення. Артикуляційні органи співочого апарату – як творці якості вокального звучання.

Тема 11 Виконавська культура співака. Специфіка сольного виступу. Сценічне хвилювання. Психологічні стани та професійні якості співака.

Тема 12 Виконавський самоконтроль. Технологічний контроль та орган слуху. Художній контроль та орган зору. Дубль-контроль та інтелект.

Тема 14 Викладач вокалу – майстер вокального налаштування, творець якості звучання, виконавського еталону та відтворювач атмосфери живого творчого процесу на уроці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділу і теми	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Лекції	Прак. т.	Лабор.	Індив.
Тема 1.					
Основні принципи постави голосового апарату. Вивчення основних вокальних термінів та вокально-технічних вправ.					
<i>Разом за темою 1</i>	26			11	15
Тема 2.					
Загальні відомості про анатомію голосу. Носова порожнина. Анатомія гортані. Професійні захворювання.					
<i>Разом за темою 2</i>	26			11	15
Тема 3.					
Основні умови співацької діяльності. Нервово-м'язова енергія,					

емоційно-психологічні ресурси та інтелектуальна сфера у роботі співака.						
<i>Разом за темою 3</i>	26				11	15
Тема 4.						
Вокально-художні завдання в роботі над творами різних жанрів. Формування стійких особистісних якостей, творчої активності, виконавської волі, психологічної стабільності та артистизму.						
<i>Разом за темою 4</i>	27				12	15
Тема 5.						
Розспівування – вправи, необхідні для правильного розвитку голосового апарату. Усунення недоліків та дефектів, формування правильної координації органів, що приймають участь у голосоутворенні, корекція постави корпусу та роботи м'язів.						
<i>Разом за темою 6</i>	22				10	12
Тема 6.						
Основа техніки співу: атака звуку, дихання, резонатори, регістри. Вирівнювання та згладжування регістрів – як важливіший аспект в вокальній роботі.						
<i>Разом за темою 7</i>	21				9	12
Тема 7.						
Технічний та стилістичний аспекти виховання вокального голосу. Розвиток почуття стилю, виховання художнього смаку, знайомство з різноманітними жанрами вокальної музики.						
<i>Разом за темою 8</i>	22				10	12
Тема 8.						
Робота над розвитком вокального слуху. М'язові відчуття. Вдих – як основа вокальної постави голосу.						
<i>Разом за темою 9</i>	21				9	12
Тема 9.						
Виразність вокального голосу: інтонування, фразування. Динамічні нюанси. Дикція. Формування образного мислення. Художній аналіз вокальних творів.						
<i>Разом за темою 10</i>	22				10	12

Тема 10.						
Органи артикуляції та їхні функції. Роль та значення. Артикуляційні органи співочого апарату – як творці якості вокального звучання.						
<i>Разом за темою 11</i>	21				9	12
Тема 11.						
Виконавська культура співака. Специфіка сольного виступу. Сценічне хвилювання. Психологічні стани та професійні якості співака.						
<i>Разом за темою 12</i>	22				10	12
Тема 12.						
Виконавський самоконтроль. Технологічний контроль та орган слуху. Художній контроль та орган зору. Дубль-контроль та інтелект.						
<i>Разом за темою 13</i>	21				9	12
Тема 13.						
Викладач вокалу – майстер вокального налаштування, творець якості звучання, виконавського еталону та відтворювач атмосфери живого творчого процесу на уроці.						
<i>Разом за темою 14</i>	23				10	13
	300				131	169

5. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК

ВОКАЛІЗИ

1. Вокалізи *Г.Зейдлера, Г.Панофки, В.Крохмалю, О. та Р. Вороніних, І.Францискевич.*

СТАРОВИННІ АРІЇ ЗАРУБІЖНИХ КОМПОЗИТОРІВ

1. *Гендель Г.Ф.* Арія Альміри «Lascia ch'io pianga» з опери «Рінальдо»
2. *Каччіні Дж.* «Amarilli»
3. *Пьорсел Г.* «Ah! How pleasant 'tis to love»
4. *Скарлатті А.* «O cessate di piagarmi»
5. *Фазоло Дж.* «Lungi, lungi e amor da me»
6. *Бонончіні Дж.* Арія з опери Грізельда «Per la gloria d'adorarvi»
7. *Каччіні Дж.* «Amor, ch'attendi»
8. *Мандзоло Д.* «Angioletta leggiadretta»

9. *Скарлатті А.* «O cessate di piagarmi»
10. *Фалькон'єрі А.* «Bella porta di rubini»
11. *Вівальді А.* «Vieni, vieni o mio diletto»
12. *Гендель Г.Ф.* Речитатив та арія «Lascia ch'io pianga» з опери «Рінальдо»
13. *Моцарт В.А.* Арія з опери «Баст'єн та Баст'єна»
14. *Перголезі Дж.* «Tre giorno son che Nina»
15. *Скарлатті А.* «O cessate di piagarmi»
16. *Вівальді А.* «Piango, gemo...»
17. *Каччіні Дж.* «Amor, ch'attendi»
18. *Монтеверді К.* «Lasciatemi morire»
19. *Скарлатті А.* «O cessate di piagarmi»
20. *Фалькон'єрі А.* «Bella porta di rubini»

РОМАНСИ

1. *Майборода Г.* «Гаї шумлять»
2. *Моцарт В.А.* «Sehnsucht nach dem Frühling»
3. *Перголезі Дж.* «Que ne suis-je la fougère»
4. *Шуман Р.* «Du bist wie eine Blume»
5. *Гайдн Г.* «Тихо дверцу в сад открой»
6. *Соневицький І.* «Страдальна мати»
7. *Філіпенко О.* «Зацвіла в долині червона калина»
8. *Шуман Р.* «Hör'ich das Liedchen klingen»
9. *Майборода Г.* «Гаї шумлять»
10. *Перголезі Дж.* «Que ne suis-je la fougère»
11. *Шуман Р.* «Du bist wie eine Blume»
12. *Мендельсон Ф.* «Wenn sich zwei Herzen scheiden...»
13. *Стецюн М.* «Балада морської води»
14. *Шуман Р.* «Hör'ich das Liedchen klingen»

ОБРОБКИ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

1. *Вериківський М.* Обробка української народної пісні «За горами, за лісами»
2. *Колесса О.* Обробка української народної пісні «Ой є в лузі калина»
3. *Лисенко М.* Обробка української народної пісні «Лугом іду, коня веду»
4. *Малата Я.* Обробка чеської народної пісні «Мені моя матінка наказала»
5. *Дремлюга М.* Обробка української народної пісні «Вербовая дощечка»

6. *Лисенко М.* Обробка української народної пісні «Ой піду я до млина»
7. *Несєдла В.* Обробка словацької народної пісні «Ніч сизокрила»
8. *Степовий Я.С.* Обробка української народної пісні «Утоптала стежечку»
9. *Несєдла В.* Обробка словацької народної пісні «Ніч сизокрила»
10. *Пуленк Ф.* Обробка польської народної пісні «Остання мазурка»
11. *Скороход К.* Обробка української народної пісні «Ніч яка місячна»
12. *Стеценко К.* Обробка української народної пісні «Занадився журавель»
13. *Єдличка О.* Обробка української народної пісні «Одна гора високая»
14. *Косенко В.* Обробка української народної пісні «Рече та стогне Дніпр широкий»
15. *Мельо В.* Обробка старовинної неаполітанської пісні «Serenata»
16. *Слонов М.* Обробка української народної пісні «Віє вітер...»
17. *Човновий П.* Обробка української народної пісні «Якби мені не тиночки»

**6. Теми лекційних занять
навчальним планом не передбачено.**

**7. Теми лабораторних занять
навчальним планом не передбачено.**

8. Теми індивідуальних занять

з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1 Основні принципи постави голосового апарату. Вивчення основних вокальних термінів та вокально-технічних вправ.	9
2.	Тема 2 Загальні відомості про анатомію голосу. Носова порожнина. Анатомія гортані. Професійні захворювання.	9
3.	Тема 3 Основні умови співацької діяльності. Нервово-м'язова енергія, емоційно-психологічні ресурси та інтелектуальна сфера у роботі співака.	9
4.	Тема 4 Вокально-художні завдання в роботі над творами різних жанрів. Формування стійких особистісних якостей,	9

	творчої активності, виконавської волі, психологічної стабільності та артистизму.	
5.	Тема 5 Гігієна голосового апарату. Побутовий та голосовий режим. Вправи для збереження здорового голосу.	9
6.	Тема 6 Розспівування – вправи, необхідні для правильного розвитку голосового апарату. Усунення недоліків та дефектів, формування правильної координації органів, що приймають участь у голосоутворенні, корекція постави корпусу та роботи м'язів.	10
7.	Тема 7 Основа техніки співу: атака звуку, дихання, резонатори, регістри. Вирівнювання та згладжування регістрів – як важливіший аспект в вокальній роботі.	9
8.	Тема 8 Технічний та стилістичний аспекти виховання вокального голосу. Розвиток почуття стилю, виховання художнього смаку, знайомство з різноманітними жанрами вокальної музики.	10
9.	Тема 9 Робота над розвитком вокального слуху. М'язові відчуття. Вдих – як основа вокальної постави голосу.	9
10.	Тема 10 Виразність вокального голосу: інтонування, фразування. Динамічні нюанси. Дикція. Формування образного мислення. Художній аналіз вокальних творів.	10
11.	Тема 11 Органи артикуляції та їхні функції. Роль та значення. Артикуляційні органи співочого апарату – як творці якості вокального звучання.	9
12.	Тема 12 Виконавська культура співака. Специфіка сольного виступу. Сценічне хвилювання. Психологічні стани та професійні якості співака.	10
13.	Тема 13 Виконавський самоконтроль. Технологічний контроль та орган слуху. Художній контроль та орган зору. Дубль-контроль та інтелект.	9
14.	Тема 14	10

	Викладач вокалу – майстер вокального налаштування, творець якості звучання, виконавського еталону та відтворювач атмосфери живого творчого процесу на уроці.	
		131

9. Самостійна робота

з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Аналіз та оцінювання художньо-просвітницької діяльності у вокальній сфері.	16
2.	Виконавський аналіз художньої практики видатних співаків	17
3.	Підготовка вправ для «вспівування» окремих місць твору, що є найскладнішими.	17
4.	Виконання та виконавський аналіз творів за бажанням	17
5.	Вивчення декількох сольних фрагментів з творів різних жанру	17
6.	Підготовка для обговорення орієнтовної програми концерту.	17
7.	Слухання аудіо та відео записів програмних творів в різноманітних інтерпретаціях.	17
8.	Опрацювання професійної та науково-популярної літератури про співочу і музичну діяльність.	17
9.	Відвідування концертів вокальної та інструментальної музики, а також оперних вистав, майстер-класів.	17
10.	Вивчення методичних, виконавських та педагогічних порад для роботи над емоційним станом під час концертного виступу.	17
		169

10. Індивідуальні завдання

1.	Усвідомлення значущості своєї майбутньої професії.	14
2.	Спроможність проаналізувати власну роботу.	14
3.	Знання принципів наукової організації своєї праці.	14
4.	Розвиток постійного бажання професійного удосконалення.	14
5.	Ознайомлення з іншими вокальними творами даного автора (з програми).	15
6.	Ознайомлення з сучасними хоровими творами	15
7.	Вивчення сучасної науково-методичної літератури.	15
8.	Володіння вокально-технічними вправами.	15
9.	Робота з концертмейстером.	15
		131

11. Методи та технології навчання

Дисципліна «Вокал» викладається в формі аудиторних (індивідуальних) занять. Головними принципами навчального процесу є творчий та діяльний підходи до кожного здобувача (голосу) індивідуально, враховуючи попередню практичну підготовку, особистісний рівень та природні дані.

Методи навчання задля забезпечення здобувачем коледжу загальних і професійних компетентностей:

- Метод художньої демонстрації та художнього ілюстрування;
- Метод створення індивідуального репертуару, консультування, збирання інформації, анотації, моделювання, апробація виступу;
- Метод емоційного сприйняття;
- Метод аналізу інтерпретації музичного твору, композиційної цілісності, відчуття стилю та жанру, відповідності програмі;
- Метод наочно-слухового показу (демонстраційний метод);

- Метод пластичного інтонування, консультування та моделювання.

Методи оцінювання задля забезпечення здобувачем коледжу загальних і професійних компетентностей – усний, практичний та метод технічної відповідності.

Методи контролю:

В процесі **поточного контролю** здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного вокального матеріалу набуття вміння і навичок конкретних репетиційних та концертних заходів, опрацювання, практичного викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів освіти протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- модульний (проміжний) контроль.

До основних завдань **підсумкового контролю** знань належать:

- оцінювання рівня засвоєння студентами програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів про якість їх концертних виступів
- інформування здобувачів про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи студентів і ефективність навчального процесу в цілому.

Об'єктом **семестрового контролю** знань здобувачів є:

- відвідування індивідуальних та самостійних занять (зараховано);
- систематичність та активність роботи на індивідуальних і самостійних заняттях (зараховано);
- виконання обов'язкового завдання для самостійного опрацювання (зараховано);
- виконання одного з вибіркового завдання для самостійного опрацювання (зараховано).

12. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання запланованих **програмних результатів навчання:** концертні виступи та анотації.

Під час оцінювання обов'язково враховується індивідуальна освітня траєкторія здобувачів освіти, відповідно до його здібностей. При оцінюванні сольних виступів (за винятком технічного заліку) враховується змістовність та

переконливість анотацій, основні тези яких в усній формі оголошуються здобувачем перед початком виконання кожного твору, або всієї програми виступу.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про систему оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти в Дніпровській академії музики.

Критерії оцінки знань і вмінь

«Зараховано» (А-Е за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

- 1) який виконав робочу програму за результатами поточного контролю;
- 2) виконав блок самостійної роботи, який містить творчі завдання в межах суворого та вільного стилю;
- 3) за підсумковим оцінюванням знань та вмінь з боку викладача демонструє засвоєння матеріалу та виконує практичні завдання на рівні від «відмінного» до «достатнього», а саме:
 - здобувач освіти швидко та точно визначає такі поняття, як: вокальний ансамбль - група співаків, які виступають спільно (дует, тріо, квартет, квінтет). Однорідні вокальні ансамблі (дитячі, жіночі, чоловічі) і змішаними. Основні поняття теми: а cappella, спірічуелс, ВІА (вокально-інструментальний ансамбль), вокальні джазові ансамблі, дует, тріо, квартет, квінтет;
 - здобувач освіти може продемонструвати ґрунтовні знання щодо ансамблевої техніки як – багаторівневої системи професійних навичок, що виникає як результат взаємодії індивідуальних виконавських технік ансамблістів на концептуальному, психічному, слуховому і моторно-руховому рівнях, спрямована на втілення музичної думки. Визначає необхідність прослуховування партій учасників, виконання окремих багатоголосних фрагментів;
 - здобувач освіти може надати фахові орієнтири щодо вивчення стилю, жанру, їх якісних характеристик та проявів їх у творах, слуховий аналіз інтерпретацій видатних виконавців, опанування композиційно-драматургічних особливостей, виокремлення найбільш складних фрагментів, формування власного бачення виконавської стратегії та засобів її реалізації;
 - здобувач освіти добре знає основні етапи художніх принципів синхронності звучання: виховання строю, звуковий баланс, підкреслення окремих мелодико-ритмічних ліній, вибудовування вертикалей. Важливе місце роботи

над єдністю штриха та динаміки. Праця над чистотою інтонації. Умови досягнення того чи іншого виду ансамблю в процесі колективного музикування;

- здобувач освіти дає визначення характеристики ординарних, ансамблевих, дрібногрупових, індивідуальних, прогінних, генеральних репетицій. Індивідуальні способи роботи. дотримання педагогічних та психологічних норм та принципів роботи.

«Не зараховано» (FX-F за шкалою ECTS) ставиться здобувачу освіти:

1) який протягом семестру має 70 відсотків і більше не відпрацьованих заборгованостей від загальної кількості занять з навчальної дисципліни;

2) не володіє теоретичним матеріалом курсу, не може продемонструвати ґрунтовні знання щодо ролі естради в житті сучасної людини, не володіє майстерністю порівняльного аналізу різних типів ансамблевого виконавства, виокремлення їх специфіки.

а саме:

- здобувач освіти не може визначити головну роль темпоритму у об'єднанні в єдиний ансамбль. Відчуття метричних долей такту та ритмічна визначеність «всередині такту», єдність, синхронність його звучання, функціонування учасників ансамблю в умовах поліритмії;
- не може надати фахові орієнтири щодо подальшого закріплення навичок інтонаційно чистого співу в ансамблі, праці над перехідними тонами, співу в унісон як основи для розвитку гармонічного слуху, ритмічної розробки джазових акордів;
- не може визначити основні етапи читання з листа як найважливіша складова освіти фахового молодшого бакалавру, формування навичок зорового охоплення нотного тексту, його ритмічних, гармонічних та мелодичних особливостей, вміння редуцивати складний текст до більш простого.
- не може назвати основні етапи розвитку естрадних вокальних шкіл України;

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс повної загальної (профільної) середньої освіти визначаються згідно з Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392).

Рівень досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти I-II курсів
------------------	------	---

I. Початковий	1	Здобувач фахової передвищої освіти розрізняє об'єкти вивчення, але не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок (більше 70%) у письмових та усних формах роботи, неспроможний виконати практичну роботу (навіть завдання елементарного рівня), зовсім не виконує творчих завдань.
	2	Здобувач фахової передвищої освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, за допомогою викладача виконує елементарні завдання, припускається 10 та більше помилок у аудиторних та усних формах роботи, з великими труднощами виконує практичну роботу (або не виконує), має складнощі з виконанням творчих завдань (або зовсім їх не виконує).
	3	Здобувач фахової передвищої освіти відтворює частину навчального матеріалу, не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, за допомогою викладача виконує елементарні завдання, припускається не більше 9 помилок у письмових та усних формах роботи, з великими труднощами виконує практичну роботу (або не виконує), має складнощі з виконанням творчих завдань (або зовсім їх не виконує).
II. Середній	4	Здобувач фахової передвищої освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, припускається суттєвих помилок у формулюваннях, має складнощі при виконанні практичних завдань на інструменті та письмово; допускає не більше 8 помилок у музичних диктантах, слуховому аналізі, інтонаційних вправах, практичних завданнях (не може визначити здобувач освіти не може визначити головну роль темпоритму у об'єднанні в єдиний ансамбль. Відчуття метричних долей такту та ритмічна визначеність «всередині такту», єдність, синхронність його звучання, функціонування учасників ансамблю в умовах поліритмії;), має складнощі при виконанні творчих завдань.
	5	Здобувач фахової передвищої освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, має складнощі при виконанні практичних завдань на інструменті та письмово; допускає не більше 7 помилок або неточностей у музичних диктантах, слуховому аналізі, інтонаційних вправах, практичних завданнях (здобувач освіти не може визначити головну роль темпоритму у об'єднанні в єдиний ансамбль. Відчуття метричних долей такту та ритмічна визначеність «всередині такту», єдність, синхронність його звучання, функціонування учасників ансамблю в умовах поліритмії;); формально виконує творчі завдання.
	6	Здобувач фахової передвищої освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, має складнощі при виконанні практичних завдань на інструменті та письмово; припускається не більше 6 помилок або неточностей у музичних диктантах, слуховому

		аналізі, інтонаційних вправах, практичних завданнях (здобувач освіти не може визначити головну роль темпоритму у об'єднанні в єдиний ансамбль. Відчуття метричних долей такту та ритмічна визначеність «всередині такту», єдність, синхронність його звучання, функціонування учасників ансамблю в умовах поліритмії; тощо); формально виконує творчі завдання.
III. Достатній	7	Знання здобувача фахової передвищої освіти є достатніми, він застосовує вивчений програмний матеріал у стандартних ситуаціях, припускається декількох помилок у відповідях на теоретичні питання, може правильно використовувати ключові теоретичні поняття й володіє навичками при виконанні практичних завдань на інструменті та письмово; допускає не більше 5 помилок або неточностей у музичних диктантах, у слуховому аналізі, інтонаційних вправах, практичних завданнях (не може надати фахові орієнтири щодо подальшого закріплення навичок інтонаційно чистого співу в ансамблі, праці над переходними тонами, співу в унісон як основи для розвитку гармонічного слуху, ритмічної розробки джазових акордів; техніки вокалізації.тощо); логічно виконує творчі завдання.
	8	Знання здобувача фахової передвищої освіти є достатніми, він застосовує вивчений програмний матеріал у стандартних ситуаціях, не допускає суттєвих помилок у відповідях на теоретичні питання, може правильно використовувати ключові теоретичні поняття й володіє навичками при виконанні практичних завдань на інструменті та письмово; припускається не більше 4 помилок або неточностей у музичних диктантах, слуховому аналізі, інтонаційних вправах, теоретичних завданнях (не може надати фахові орієнтири щодо подальшого закріплення навичок інтонаційно чистого співу в ансамблі, праці над переходними тонами, співу в унісон як основи для розвитку гармонічного слуху, ритмічної розробки джазових акордів;.тощо); логічно виконує творчі завдання.
	9	Здобувач фахової передвищої освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази, глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює. Здобувач не допускає суттєвих помилок у відповідях на теоретичні питання, може правильно використовувати теоретичні положення й володіє навичками при виконанні практичних завдань на інструменті та письмово; припускається не більше 3 незначних помилок або неточностей у музичних диктантах, слуховому аналізі, інтонаційних вправах, теоретичних завданнях (не може надати фахові орієнтири щодо праці над переходними тонами, співу в унісон як основи для розвитку гармонічного слуху, ритмічної розробки джазових акордів;); логічно та переконливо виконує творчі завдання.
IV. Високий	10	Здобувач фахової передвищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює, має знання в обсязі та в межах вимог освітньо-професійної програми. Може пов'язати теоретичні та

		практичні сторони дисципліни, показує знання матеріалу з питання, обґрунтовує наукові поняття, вільно володіє навичками виконання практичних завдань на інструменті, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, може припуститися 2 помилок в музичних диктантах будь-якої складності (в тому числі тембрових), слуховому аналізі, інтонаційних вправах; майже досконало виконує практичну роботу над джазовим фразуванням, українською та англійською орфоєпією та технікою виконання синкоп; дає визначення характеристики роботи над вокальними техніками (мікст, тванг); може припуститися двох помилок; логічно та переконливо виконує творчі завдання.
	11	Здобувач фахової передвищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює, має знання в обсязі та в межах вимог освітньо-професійної програми. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, показує знання матеріалу з питання, обґрунтовує наукові поняття, вільно володіє навичками виконання практичних завдань на інструменті, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, може припуститися 1 помилки в музичних диктантах будь-якої складності (в тому числі тембрових), слуховому аналізі, інтонаційних вправах; майже досконало виконує практичну роботу над джазовим фразуванням, українською та англійською орфоєпією та технікою виконання синкоп;); логічно та переконливо виконує творчі завдання..
	12	Здобувач фахової передвищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює, має знання в обсязі та в межах вимог освітньо-професійної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, показує знання матеріалу з питання, обґрунтовує наукові поняття, вільно володіє навичками виконання практичних завдань на інструменті, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, не допускає помилки в музичних диктантах будь-якої складності (в тому числі тембрових), слуховому аналізі, інтонаційних вправах; досконало виконує практичну роботу над джазовим фразуванням, українською та англійською орфоєпією та технікою виконання синкоп; дає визначення характеристики роботи над вокальними техніками (мікст, тванг, мелізми, вібрато, глісандо, фальцет, йодль, субтон); логічно та переконливо виконує творчі завдання.

12. Методичне забезпечення

- 12.1. Робоча програма навчальної дисципліни «Вокал».
- 12.2. Силабус навчальної дисципліна «Вокал».
- 12.3 Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення.
- 12.4. Друковані та електронні матеріали.
- 12.5. Архівні та бібліотечні каталоги.

- 12.6. Тексти архівних документів.
- 12.7. Нормативні документи.
- 12.8. Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Грищенко І. Розвиток вокально-виконавської майстерності студентів мистецьких спеціальностей у закладі вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 60, том 1. С. 264–269.
2. Кишакевич С. В. Деякі аспекти навчання естрадного співу за методиками зарубіжних вокальних педагогів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Педагогічні науки : реалії та перспективи. Київ, 2021. Вип. 80 Т. 1. С. 124–128.
3. Мамикіна О. А. Естрадна вокально-виконавська підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва у вимірі компетентнісного навчання. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 51. Т. 2. С. 52–56.
4. Писаренко Ю. В. Формування вокальних навичок. Сучасна вокальна педагогіка: теорія, практика : навч. посіб. Дніпров. акад. музики, Нац. всеукр. муз. спілка. Дніпро : Ліра, 2023. С. 41–47.
5. Писаренко Ю. В. Постбоп та нові шляхи джазового вокалу .(за матеріалами інтерв'ю Джазмейї Хорн). *Музикознавча думка Дніпропетровщини: зб. наук. статей*. Дніпро : ГРАНІ, 2025. Вип. 28 (1). С. 112–122.
6. Ушакова О. А. Інтерактивні методичні підходи вокальної підготовки до практики навчання естрадному співу. *Академічні візії*. 2022. № (8-9). С. 3–17.
7. Антонюк В. Г. Аспекти етнокультурного діалогу вокалістів. Слобожанські мистецькі студії. Суми, Вип. 3. 2023. с. 5–9. [in Ukrainian]
8. Артюхова Л. Я. Еволюція вокального стилю Бароко та його відображення в українській концертно-виконавській практиці ХХІ століття: [дисертація на здобуття ступеня доктора мистецтва]: 025 / Артюхова Людмила Яківна ; творчий керівник Антонюк Валентина Геніївна ; науковий консультант Кононова Марія Віталіївна ; Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, Міністерство культури та інформаційної політики України. Київ, 2023. 114 с. [in Ukrainian]

9. Леонтієва С. Л. Сучасне вокальне виконавство як збереження духовних цінностей української культури / Леонтієва Софія Леонідівна // Мистецтвознавчі записки : збірник наукових праць / Міністерство культури України, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2020. Випуск 38. С. 154-158. [in Ukrainian]
10. Мигович М. Сучасні вокальні техніки та методики їх вивчення. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип 55, том 2. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 83-89. [in Ukrainian]
11. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу: хрестоматія / Можайкіна Н. С. — Київ : Ліра-К, 2021. 215 с. [in Ukrainian]
12. Мустафаєв Ф. М. Вокально-слуховий самоконтроль як засіб вдосконалення фахової підготовки майбутніх співаків / Мустафаєв Фемій Мансурович // Мистецтвознавчі записки : збірник наукових праць / Міністерство культури України, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. Випуск 38. Київ, 2020. С. 132-136. [in Ukrainian]

Додаткова:

1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): Підручник // В.Г.Антонюк. – Київ: ЗАТ «Віпол», 2007. 174с.
2. Антонюк В. Г. Українська вокальна школа: етнокультурологічний аспект: Монографія. – Видання друге, перероблене і доповнене. К.: Українська ідея. 2001. 144 с.
3. Вальборг Вербек-Свердстрьом. Школа розкриття голосу. Шлях до катарсису в мистецтві співу – М.: evidentis, 2009. 232 с.
4. Ващенко Н. Н. Творча спадщина Олександра Мишуги (1853–1922 рр.) в контексті розвитку української мистецької педагогіки : дис. канд. пед. наук. Полтава : ПНПУ, 2015. 234 с.
5. Гребенюк Н. Формування співацького та розмовного звукоутворення у процесі фахової підготовки вчителя / Н. Гребенюк // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. – КПДУ ім. В. Винниченка. Вип.155, 2017. С. 65-69.
6. Гринь Л.О. Історичний аспект розвитку української вокальної школи ХХ сторіччя. *Педагогічні науки*. Вісник Запорізького національного університету № 1(17), 2012. С.45–49.
7. Давидов М.А. Виконавське мистецтво. Енциклопедичний довідник / М.А. Давидов. – Луцьк : Велика обласна друкарня, 2010. 400 с.
8. Донецький національний академічний державний театр опери та балету ім. Солов'яненка / Інф. // <http://www.info.dn.ua/culture/solov.shtml>.

9. Жишкович М. А. Освітньо-педагогічні аспекти розвитку вокального мистецтва Львова (друга пол. ХІХ – перша пол. ХХ ст.): монографія / М.А.Жишкович. Львів : СПОЛОМ, 2012. 254 с.
10. Кулієва А. Інформаційний підхід до процесу голосоутворення: до проблеми сучасного оперного виконавства / А. Кулієва // Музичне мистецтво і культура. Науковий вісник Одеської держ. муз. академії ім. А.В. Нежданової [ред. О.В. Сокол]. – Вип. 6. Одеса : Друкарський дім, 2005. С. 409-417.
11. Михайлюк Х. Формування навиків самоконтролю як необхідна умова розвитку співочого голосу / Х. Михайлюк // Вокальне мистецтво: Історія. Сучасність. Перспективи: збірник статей / ред.-упор. Г. Карась. – Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. С. 178-182.
12. Можайкіна Н. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: навчальний посібник/ Н. Можайкіна. – К.: Видавництво Ліра К. 2016. 216 с.
13. Навротський В.В. «Одеська вокальна школа. Педагогічні принципи» (2003-2010) / В. Навротський. - Одеса, ОГМА, 2010. С. 139.
14. Рожок В. Оперна студія Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського : історія і сучасність (до 70-річчя від дня заснування) [Електронний ресурс] / В. Рожок // Наук. вісн. Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. – Вип. 89. Сучасний оперний театр і проблеми оперознавства : зб. ст. Київ, 2010. С. 21-46. Режим доступу: <http://operna-nmau.kiev.ua>
15. Сонкі С.М. Теорія постави голосу у зв'язку з фізіологією органів, відтворюючих звук: З додатком практичних порад співакам та артистам. Вид. стереотип.: Книжковий дім «ЛІБРОКОМ», 2014. 248 с.
16. Стахевич О. Г. З історії вокально-виконавських стилів та вокальної педагогіки: посібник/О. Г. Стахевич. - Вінниця: Нова Книга, 2013. 176с..
17. Суржина Н.А. Задачі виховання висококваліфікованих співаків // Музикознавча думка Дніпропетровщини. -Дніпропетровськ, 2005. Видавець Юрій Сердюк. С. 81-88.
18. Шеремета А.Б. Інтонаційно-сміслова єдність в обробках українських народних пісень для голосу і фортепіано Бориса Лятошинського: магістерська наукова робота / А. Б. Шеремета ; Міністерство культури та інформаційної політики України, Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського, Вокальний та диригентський факультет, Кафедра камерного співу ; керівник А. А. Дробиш ; рецензент І. С. Дружга. Київ, 2024. 58 с. : нотні приклади + Додатки: Рецензія ; Характеристика.

Нотні збірки для роботи в класі:

1. Вокальна музика композиторів XVI – XVIII ст. – Вип. 1. – М. : Вид. «Богдан», 2003.
2. Вокальна музика композиторів XVI – XVIII ст. – Вип. 2. – М. : Вид. «Богдан», 2003.
3. Зейдлер Г. Вокалізи для високого та середнього голосу. – М. : Вид. «Богдан», 2005.
4. Під покровом Богородиці [Ноти]: репертуарний посібник / автор упорядкування нотного матеріалу І. О. Зеленецька. — Кам'янець-Подільський : Абетка, 2022. — 264 с. [in Ukrainian]
5. Пісні вечорниць : пісенник / упорядник Валеріан Молдован. — Київ : Алерта, 2022. — 425 с. [in Ukrainian]
6. Романси Дніпропетровських композиторів. Вип. 1.–Дніпро: Ю.Сердюк, 2004. 224 с. [in Ukrainian]
7. Franseskevich I. V. United through music. Vocalises, Songs and Romances for a soloist (choir or ensemble) and piano. – Kyiv - Odessa: Krasovsky Victor «Melosvit», 2017. 140 pages. [in English]

14. Інформаційні ресурси

1. opera/taras_bulba/taras_bulba_info_ua.html
2. Aveclassics.net
3. <https://web.archive.org/web/20120923124530/http://www.opera.com.ua/staff>
4. <http://vecchiosito.bnonline.it/biblvir/verdi/index.html>
5. opera-grishko.com.ua
6. mazon.fr/Quatuor-vocal-Musique-classique-Baroque/s
7. <https://www.liveabout.com/operas-by-giuseppe-verdi-724297>
8. https://dme.mozarteum.at/DME/nma/nmapub_srch.php